

Öhrlings

PRICEWATERHOUSECOOPERS

Dnr Rev 32-2008

Västra Götalandsregionen

Granskning av underlag till KPA för pensionsberäkningar

16 januari 2008

Carina Johnson

Innehåll

1. SAMMANFATTNING	3
1.1 BAKGRUND.....	3
1.2 SLUTSATS	3
2. INTRODUKTION OCH SLUTSATS	4
2.1 INTRODUKTION.....	4
2.1.1 Uppdragsbeskrivning	4
2.1.2 Bakgrund.....	4
2.1.3 Riskbedömning – felaktigt rapporterade underlag	5
2.1.4 Metod och avgränsning.....	5
2.2 SLUTSATS FRÅN GRANSKNINGEN.....	5
2.2.1 Kartläggning och bedömning av processen.....	5
2.2.2 Verifiering av uppgifter – begränsat stickprov	6
3. ÖVERGRIPANDE PROCESSBESKRIVNING	7
3.1 SYSTEMÖVERSIKT	7
3.2 ÖVERSIKTLIG BESKRIVNING AV ANSVAR INOM REGIONEN AVSEENDE PENSIONER	7
4. IAKTTAGELSER.....	8
4.1 ALLMÄNT	8
4.2 PENSIONSENHETEN.....	9
4.3 SYSTEMFÖRVALTNING.....	10
4.4 LOKALA LÖNEKONTOR	11
4.5 VERIFIERING VIA STICKPROV.....	12
BILAGA 1	14

1. Sammanfattning

1.1 Bakgrund

Öhrlings PricewaterhouseCoopers har av Revisionsenheten på Västra Götalandsregionen fått i uppdrag att granska rutiner för rapportering av underlag för pensioner till pensionsadministratören KPA. Vår granskning syftar till att bedöma om Västra Götalandsregionen har ändamålsenliga och väl fungerande rutiner för rapportering, beräkning samt redovisning av pensionsskulden genom kartläggning av rutiner och identifiering av kontroller.

Västra Götalandsregionen har ca 50 000 anställda. Denna omfattning av anställd personal innebär att det inte är praktiskt möjligt för regionen att bedöma riktigheten i rapporterade värden för varje enskild individ. Det är därför av stor vikt att regionens rapporteringsrutin fungerar tillfredsställande. En god intern kontroll med väl fungerande organisation, system och kontroll av rapporterade underlag är en förutsättning för att minimera risken för felaktig beräkning och redovisning av pensioner och pensionsskuld.

Med hänsyn taget till det stora antalet anställda inom regionen är det inte möjligt att verifiera att rapporteringen till KPA är korrekt för varje enskild person. Istället har vi inriktat vårt arbete på att bedöma om regionen har tillförlitliga rutiner och kontroller för sin rapportering som i sin tur säkerställer att rapporterade uppgifter är fullständiga och riktiga. Vi har även tagit ett begränsat antal stickprov på rapporterade uppgifter och stämt av att dessa uppgifter stämmer mellan Heroma lönesystem och KPA.

1.2 Slutsats

I huvudsak har Västra Götalandsregionen bra kontroller kring rapportering av uppgifter avseende pensioner till pensionsinstitutet KPA. Det finns ett antal kontroller i processen som bidrar till att säkerställa att korrekt rapportering sker. Identifierade kontroller är beskrivna i en kontrollmatris i bilaga 1. Det finns några områden som vi vill lyfta fram där en förbättring/förstärkning av den interna kontrollen i processen kan ske.

De iakttagelser som vi lyft fram nedan avser till största delen formalia kring processbeskrivningar och dokumentation av kontroller i syfte att vid behov underlätta överföring av arbetsuppgifter till ny personal, tydliggöra ansvar i organisationen samt att ge ledningen återkoppling på att den interna kontrollen fungerar över tiden.

Detaljerade beskrivningar av identifierade iakttagelser finns redovisade under punkterna 4.1-4 nedan.

Vi har utifrån ett begränsat stickprov identifierat några anställda som var upplagda med en felaktig pensionsregel som resulterat i en högre pensionsavgift än den korrekta, i det här fallet 4,5 % istället för 4,0 %. I samband med granskningen framkom även att felaktig registrering gjorts av pensionsregler i samband med omorganisation och flytt av personal.

Detaljerade beskrivningar av stickproven samt avvikelser vid verifieringen finns redovisade under punkt 4.5.

2. Introduktion och slutsats

2.1 Introduktion

2.1.1 Uppdragsbeskrivning

Öhrlings PricewaterhouseCoopers har av Revisionsenheten på Västra Götalandsregionen fått i uppdrag att granska rutiner för rapportering av underlag för pensioner till pensionsadministratören KPA. Vår granskning syftar till att bedöma om Västra Götalandsregionen har ändamålsenliga och väl fungerande rutiner för rapportering, beräkning samt redovisning av pensionsskulden genom kartläggning av rutiner och identifiering av kontroller.

2.1.2 Bakgrund

Västra Götalandsregionens avsättningar för pensioner uppgår till väsentliga belopp. Enligt lagen om kommunal redovisning ska pensionsskulden redovisas enligt blandmodellen, vilket innebär att pension som intjänats före 1998 inte ska tas upp som skuld eller avsättning utan ska redovisas som ansvarsförbindelse. Pensionsförmåner intjänade från och med 1998 ska redovisas som en avsättning i balansräkningen och den årliga förändringen av pensionsavsättningen ska redovisas bland verksamhetens kostnader i resultaträkningen.

Västra Götalandsregionen rapporterar underlag för pensionsberäkningar till KPA. Regionen ansvarar för att grunduppgifterna för samtliga anställda är korrekta. KPA gör med ledning av inkomna uppgifter beräkning av pensioner, pensionsskuld och pensionspremier. KPA's beräkningar ligger sedan till grund för regionens redovisning samt erlagda premier och pensionsutbetalningar.

De uppgifter som Västra Götalandsregionen rapporterar till pensionsinstitut (KPA) och förmedlare av försäkringsavgifter/premier (Pensionsvalet AB) är avgörande för att KPA ska kunna göra en korrekt beräkning av:

- Den pensionsskuld som Västra Götalandsregionen redovisar som en avsättning i balansräkningen (och den årliga förändring av avsättningen som redovisas i resultaträkningen) för de anställda som har en förmånsbestämd pension
- De premier som Västra Götalandsregionen ska betala (som redovisas i resultaträkningen) för de anställda som har en avgiftsbaserad pension
- De utbetalningar som Västra Götalandsregionen skall göra från ansvarsförbindelsen för intjänad pension före 1998

2.1.3 Riskbedömning – felaktigt rapporterade underlag

Västra Götalandsregionen har ca 50 000 anställda. Denna omfattning av anställd personal innebär att det inte är praktiskt möjligt för regionen att bedöma riktigheten i rapporterade värden för varje enskild individ. Det är därför av stor vikt att regionens rapporteringsrutin fungerar tillfredsställande. En god intern kontroll med väl fungerande organisation, system och kontroll av rapporterade underlag är en förutsättning för att minimera risken för felaktig beräkning och redovisning av pensioner och pensionsskuld.

2.1.4 Metod och avgränsning

Med hänsyn taget till det stora antalet anställda inom regionen är det inte möjligt att verifiera att rapporteringen till KPA är korrekt för varje enskild person. Istället har vi inriktat vårt arbete på att bedöma om regionen har tillförlitliga rutiner och kontroller för sin rapportering som i sin tur säkerställer att rapporterade uppgifter är fullständiga och riktiga.

Kartläggning har gjorts av processen för rapportering av pensionsuppgifter till KPA. Vi har identifierat och bedömt de kontroller som utförs på berörda enheter (pensionsenheten, systemförvaltningen, lönekontoren) samt gjort viss verifiering av dessa. Inhämtning och bedömning av denna information har gjorts genom intervjuer med personal på pensionsenheten respektive centrala systemförvaltningen. Vi har tagit del av regionens egen dokumentation samt vissa instruktioner/manualer avseende KPA's system och Heroma lönesystem.

Vi har även tagit ett begränsat antal stickprov på rapporterade uppgifter och stämt av att dessa uppgifter stämmer mellan Heroma lönesystem och KPA. Vi har även granskat att upplagda pensionsregler och pensionsavgifter för 2008 är korrekt registrerade i Heromas styrdata.

Granskningen omfattar inte KPA's beräkning av pensioner och pensionsskuld. Korrekt redovisning av avsättning och förändring av pensionsskuld och betalda pensionspremier i regionens årsredovisning ingår inte heller i uppdraget. Granskning av den senare redovisningen ingår i den ordinarie årliga revisionen av regionens årsredovisning.

2.2 Slutsats från granskningen

2.2.1 Kartläggning och bedömning av processen

I huvudsak har Västra Götalandsregionen bra kontroller kring rapportering av uppgifter avseende pensioner till pensionsinstitutet KPA. Det finns ett antal kontroller i processen som bidrar till att säkerställa att korrekt rapportering sker. Identifierade kontroller är beskrivna i en kontrollmatrix i bilaga 1.

Det finns några områden som vi vill lyfta fram där en förbättring/förstärkning av den interna kontrollen i processen kan ske.

De iakttagelser som vi lyft fram nedan avser till största delen formalia kring processbeskrivningar och dokumentation av kontroller i syfte att vid behov underlätta

överföring av arbetsuppgifter till ny personal, tydliggöra ansvar i organisationen samt att ge ledningen återkoppling på att den interna kontrollen fungerar över tiden.

From 1 januari 2009 kommer en omorganisation att ske inom regionen genom införandet av ett nytt löneadministrativt centrum där även pensionsenheten kommer att ingå. Denna omorganisation skulle kunna vara ett lämpligt tillfälle att formalisera vissa rutiner på pensionsenheten. Det gäller dels de kontroller som enheten själva utför, dels den information/stöd som lämnas till lönekontoren via lokala systemförvaltare.

Detaljerade beskrivningar av identifierade iakttagelser finns redovisade under punkterna 4.1-4 nedan.

2.2.2 Verifiering av uppgifter – begränsat stickprov

Vi har utifrån ett begränsat stickprov identifierat några anställda som var upplagda med en felaktig pensionsregel som resulterat i en högre pensionsavgift än den korrekta, i det här fallet 4,5 % istället för 4,0 %. Den felaktiga pensionsregeln gällde i samtliga fall timanställd personal. Orsaken är en felaktig tolkning av löneadministratörer som missat en övergångsregel gällande timanställda som inte var anställda före 2004-01-01.

I samband med granskningen framkom även att felaktig registrering gjorts av pensionsregler i samband med omorganisation och flytt av personal. Anledningen är densamma som ovan, dvs att fel har uppstått i samband med att löneadministratörer ska tolka pensionsavtalen och dess övergångsregler vid uppläggning/ändring av personaldata i Heroma lönesystem.

Detaljerade beskrivningar av stickproven samt avvikelser vid verifieringen finns redovisade under punkt 4.5.

3. Övergripande processbeskrivning

3.1 Systemöversikt

Regionen använder lönesystemet Heroma (tidigare Palett) från Logica. Samtliga förvaltningar använder samma centrala system.

Pensionsenheten använder sig av KPA's kontrollprogram samt KPA's hemsida för att följa upp och rätta sk signallistor samt registrera rättningar av rapporterade underlag.

Personal på pensionsenheten använder sig också av Pensionsvalets hemsida för att registrera eventuella rättningar av pensionsuppgifter för tidigare perioder än innevarande år.

3.2 Översiktlig beskrivning av ansvar inom regionen avseende pensioner

Pensionsenheten inom den personalstrategiska avdelningen ansvarar för rapportering och rättning av uppgifter till KPA samt till Pensionsvalet AB.

Den centrala systemförvaltargruppen inom regionen ansvarar för att administrera uppsättning av parametrar etc i lönesystemet Heroma, vilka bl a styr vilka anställningsformer, lönearter m m som är pensionsgrundande och inte.

De lokala lönekontoren ansvarar för uppläggning av informationen i lönesystemet avseende personuppgifter, tillämpligt pensionsavtal, tjänstgöringstid samt uppgifter om de löne- och frånvarouppgifter som påverkar underlaget för pensionen.

Som nämnts ovan kommer från den 1 januari 2009 ett nytt löneadministrativt centrum att bildas inom regionen dit även pensionsenheten kommer att höra.

Vi har i vår uppställning av iakttagelser (punkt 4 nedan) samt kontrollmatris över befintliga kontroller i processen (bilaga 1) valt att dela upp dessa efter berörd avdelning enligt ovan.

4. Iakttagelser

4.1 Allmänt

- Inför omorganisationen av löneadministrationen har pensionsenheten gjort en processbeskrivning av nuvarande rutiner. Motsvarande processbeskrivning finns dock inte upprättad för systemförvaltningsgruppen. Väl kartlagda rutiner för en organisations olika verksamhetsprocesser är av vikt för att bygga upp och behålla en god intern kontrollmiljö. En sådan beskrivning underlättar vid byte av personals arbetsuppgifter samt för att fastställa en lämplig ansvarsfördelning mellan olika enheter.

Rekommendation:

Vi rekommenderar att regionen kartlägger och dokumenterar även systemförvaltningens rutiner för att tydliggöra ansvarsfördelning både inom enheten och gentemot övriga avdelningar/enheter.

Enhetens kommentar:

En sådan processkartläggning kommer att genomföras den 090216-17.

- Regionen har avseende rapportering av pensioner byggt upp ett antal kontroller kring rapportering av underlag för pensionsberäkningar till KPA (se bilaga 1). Beskrivning av hur dessa kontroller utförs och vem som är ansvarig t ex omfattas dock inte av befintlig processbeskrivning.

Rekommendation:

Vi rekommenderar att regionen kartlägger och dokumenterar även de kontrollmoment som utförs av personal på pensionsenheten och systemförvaltningen. Beskrivningen bör omfatta hur kontrollen utförs, vem som är ansvarig, när den skall utföras, hur dokumentation ska ske och vilka åtgärder som ska vidtas om fel upptäcks.

Vi rekommenderar också att regionen överväger att för vissa väsentliga kontrollmoment även dokumenteras resultatet av utförd kontroll. Kontrollbeskrivningar enligt ovan underlättar överlämning vid personalbyte och klargör arbetsfördelning. Dokumentation av utförda kontroller medför även en möjlighet för processansvariga till uppföljning av att kontroller utförs och att den interna kontrollmiljön fungerar på ett bra sätt över tiden.

Enhetens kommentar:

Resultatet av utförd kontroll som medför förändringar ska dokumenteras. Som här helt riktigt påpekas och rekommenderas, saknas beskrivning över kontroller. En sådan skulle säkerställa att dokumentation alltid sker och på vilket sätt.

- De personer inom pensionsenheten som arbetar med rapportering av uppgifter till KPA har som ett led i sin befattning även åtkomst till att ändra sina egna rapporterade pensionsuppgifter hos KPA.

Rekommendation:

För att säkerställa att icke godkända ändringar görs av lämnade uppgifter för dessa handläggare rekommenderar vi att någon form av övervakande kontroll utförs av ansvarig befattningshavare. En sådan kontroll skulle t ex kunna vara uppföljning i efterhand av att inga manuella rättningar gjorts hos KPA:s hemsida för handläggare inom pensionsenheten eller att godkända underlag finns för dessa rättningar.

Enhetens kommentar:

En högst rimlig rekommendation. En sådan kontroll bör ingå i den ovan rekommenderade kontrollbeskrivningen.

4.2 Pensionsenheten

- Pensionsenheten följer upp och rättar de signallistor som produceras vid rapportering av uppgifter till KPA. Signallistorna upptar både felposter (som i regel alltid behöver rättas) och kontrollposter (som kräver uppföljning men inte innebär att posten nödvändigtvis är felaktig). Efter att rättning har utförts går det att i KPA's system se vilka poster som rättats (de är markerade). Det finns dock ingen möjlighet att få en överblick över om samtliga felposter har rättats inför årskörningen.

Det borde vara en fördel om det i KPA's system gick att se vilka eventuella felposter på signallistan som inte blivit rättade efter utförd rapportering. En sådan möjlighet skulle underlätta för pensionsenheten att kontrollera att inga felposter ligger kvar orättade (om de inte i undantagsfall är sådana att de inte skulle behöva rättas av någon anledning) innan pensionsenheten avslutar rapporteringen. De poster som ej blir rättade ligger visserligen kvar till nästa årliga körning. Det kommer dock att vara för sent att rätta dessa då ändringar avseende för högt beräknade pensionsavgifter (till regionens nackdel) inte kan korrigeras så långt bakåt i tiden.

Rekommendation:

Vi rekommenderar att regionen undersöker möjligheten att i KPA's system kunna erhålla denna typ av information.

Enhetens kommentar:

Bra iakttagelse. Möjligheten kommer att undersökas. Vid en systemutveckling hos

KPA medför det sannolikt en extra kostnad för Vgr. I övrigt en synpunkt att beakta vid nästa upphandling.

- Efter den årliga rapporteringen av uppgifter till KPA från lönesystemet Heroma sker ingen återkoppling från KPA vad deras system har mottagit för uppgifter. De rapporterade uppgifterna får istället genomslag i de prognoser över pensionsskuldens storlek som KPA lämnar, respektive omfattningen på de premier som regionen faktureras från Pensionsvalet AB.

Det vore därför önskvärt att regionen kunde erhålla någon form av återkoppling från KPA över rapporterade uppgifter som t ex antalet nyanställda, antal pensionsavgångar, totala lönesummor etc. Detta skulle möjliggöra för regionen att stämma av rapporterad information från Heroma mot mottagen och registrerad information av KPA. Motsvarande information måste då givetvis gå att erhålla från de filer som produceras från Heroma.

Rekommendation:

Vi rekommenderar att regionen undersöker möjligheten att erhålla information från KPA över mottagna uppgifter samt att ur Heroma skapa en rapport som visar motsvarande information. En sådan avstämning skulle dels säkerställa att rapporterade uppgifter mottagits fullständigt och riktigt, dels underlätta regionens rimlighetsbedömningar av pensionsskulden prognosticerade värde samt fakturerade pensionsavgifter.

Enhetens kommentar:

Bra synpunkt. Den rekommenderade rutinen skulle underlätta och förbättra nuvarande rutin. Bedömning av pensionsskuldens värde, en påbyggd och förfinad beräkning av KPA´s prognos, görs av ekonomiavdelningen och i samarbete med/stöd av pensionsenheten.

4.3 Systemförvaltning

- I lönesystemet Heroma finns ett antal systemparametrar som styr senare beräkning av underlag för pensioner, t ex pensionsavtal, befattningsklasser, förmånsgrupper, lönearter etc. Underlagen för uppsättningen av dessa parametrar utgörs i första hand av pensionsavtal samt förteckning över lönearter. Dokumentation av underlag brukar t ex ske genom att systemförvaltningen tar en kopia av nya avtal.

Då dessa styrparametrar har stor betydelse för att enskilda individer ska få korrekt data registrerad för sin anställning bör dokumentation ske av samtliga underlag för väsentliga styrparametrar på särskild plats. Underlagen bör också vara formellt godkända av ansvarig.

Rekommendation:

Vi rekommenderar att underlag för väsentliga styrparametrar godkänns av ansvarig samt dokumenteras på särskild plats. Kontroll av att större ändringar av styrdata

har registrerats fullständigt och riktigt bör också dokumenteras. Se även vår rekommendation avseende dokumentation av kontroller under 3.1 ovan.

Enhetens kommentar:

AB och Pensionsavtalet som styr är centralt godkända avtal mellan SKL och facken, som finns tillgängliga på alla förvaltningar. Lokala avtal som ej finns i AB eller Pensionsavtalet bör naturligtvis dokumenteras kanske på en hemsida. Tar till oss detta.

4.4 Lokala lönekontor

- Vid registrering av anställningsuppgifter i Heroma via anställningsbilden finns möjlighet för löneadministratören att avvika från av systemet föreslagna standarduppgifter för t ex pensionsregler och ändra styrvärdena för en specifik anställd. Denna möjlighet är nödvändig då det för vissa personalkategorier finns övergångsbestämmelser som gör att standardvärdet inte är tillämpligt.

Ovanstående innebär att fel hantering kan ske, då en tolkning av avtalet måste göras lokalt av lönekontoret, vilket bl a vårt stickprov visar. Lokala löneadministratörer behöver stöd i processen och pensionsenheten lämnar fortlöpande instruktioner till lokala systemförvaltare och löneadministratörer.

Rekommendation:

Vi rekommenderar att pensionsenhetens stöd och instruktioner till systemförvaltare och löneadministratörer fortsätter. Detta arbete blir särskilt viktigt också i samband med den förestående omorganisationen av löneadministrationen.

En kompletterande kontroll skulle också kunna vara att pensionsenheten periodvis gör någon form av genomgång av gjorda registreringar för vissa kategorier av anställda, för att fånga upp ovanstående feltolkningar, speciellt de kategorier som berörs av övergångsregler. Denna typ av feltolkningar fångas inte upp av senare kontroller i form av signallistor från KPA's system.

Enhetens kommentar:

Tar till oss detta. En sådan uppföljning skulle kunna ingå i den beskrivning över kontroller som rekommenderas under 4.1 Allmänt.

- De lokala lönekontoren rapporterar underlag för ändringar/rättelser av enskilda anställdas löneuppgifter m m till pensionsenheten. Dessa rättelser kommuniceras vanligen via e-post. Det vore en fördel för regionen att ha en gemensam mall för rapportering av rättelser till pensionsenheten från lönekontoren. Detta skulle också underlätta dokumentation av väsentliga kontroller som diskuterats ovan under punkt 4.1.

Rekommendation:

Vi rekommenderar att regionen ser över en formalisering av uppgiftslämnande till pensionsenheten i samband med den förestående omorganisationen av löneadministrationen.

Enhetens kommentar:

Säkert en bra hjälp för löneadministratören och samtidigt en påminnelse att rapportera ändringar/rättelser.

4.5 Verifiering via stickprov

Vi har tagit ett begränsat antal stickprov (20 anställda) på rapporterade uppgifter och stämt av att rapporterad lön och tjänstetid (i tillämpliga fall) enligt KPA's system överensstämmer med motsvarande information i Heroma lönesystem för 2007 (för 17 personer) och att pensionsrätt inte föreligger och rapportering därför heller inte skett till KPA för 3 personer.

Vi har även för stickproven stämt av att registrerad pensionsregel (och pensionsavgift) i Heroma är korrekt mot den anställdes befattningsklass och att den stämmer med KPA's system.

Därutöver har vi granskat att pensionsregler och tillämpliga pensionsavgifter registrerade i Heroma lönesystem för 2008 är korrekta och stämmer med regionens sammanställning över pensionsregler och procentsatser för de olika avtalen/övergångsreglerna.

- Vid avstämning av att korrekt pensionsregel var upplagd 2007 för stickprovet av anställda framkom att 3 av totalt 20 anställda var upplagda med en felaktig pensionsregel som resulterat i en högre pensionsavgift än den korrekta, i det här fallet 4,5 % istället för 4,0 %. Den felaktiga pensionsregeln gällde i samtliga fall timanställd personal.

Orsaken är en felaktig tolkning av löneadministratörer som missat en övergångsregel gällande timanställda. Övergångsregeln anger att den anställda måste ha varit anställd före 2004-01-01 och dessutom ha en fortlöpande anställning för att ha rätt till den högre procentsatsen (gäller bara HÖK-anställda).

- I samband med granskningen framkom att ett liknande fel identifierats gällande felaktig registrering av pensionsregler i samband med omorganisation och flytt av personal. Anledningen är densamma som ovan, dvs att fel har uppstått i samband med att löneadministratörer ska tolka pensionsavtalen och dess övergångsregler vid uppläggning/ändring av personaldata i Heroma lönesystem.

Rekommendation:

Denna typ av fel torde kunna förebyggas dels genom att fortlöpande utbilda

löneadministratörer och distribuera instruktioner för hantering av pensionsrelaterad information i lönesystemet och dels genom uppföljning av registrerad information avseende vissa kategorier av fel som är vanligt förekommande. Se vår rekommendation ovan under punkt 4.4.

Enhetens kommentar:

Idag sker utbildning/information till lokal systemförvaltning som i sin tur skall föra kunskapen vidare till löneadministration. Det kan finnas anledning att se över hur vi når ut, informationsvägen, den kanske inte fungerar fullt ut. Rekommenderad uppföljning av registrerad information tar vi till oss.

Bilaga 1

Nedan beskrivs de kontroller inom processen för rapportering av pensioner som utförs av regionens personal på systemförvaltningen, pensionsenheten samt lokala lönekontor. Identifierade iakttagelser hänvisar till beskrivning under punkt 3 i rapporten.

Nr	Kontrollmål/syfte	Befintlig kontroll/rutin	Iakttagelser
A	Allmänt		
A.1	Processen för regionens rutin för rapportering av pensioner bör vara dokumenterad liksom även en beskrivning av de viktigaste kontrollerna som utförs i verksamheten.	Pensionsenhetens övergripande process har kartlagts och dokumenterats.	Dokumenterade rutiner saknas för systemförvaltningen del av processen liksom även beskrivning avseende väsentliga kontroller. Se punkt 4.1.
B	Pensionsenheten		
B.1	I lönesystemet Heroma finns ett antal automatiska kontroller som utförs i 2 steg innan körning sker av pensionsuppgifter till KPA. Dessa rapporter bör följas upp för att säkerställa korrekt information och minimera felen vid helårsrapporteringen. Rapporterna är: 1. Kontroll pensionsregler (steg 1) 2. Varningar i körloggen (steg 1 och 2) 3. SQL-rapporter (steg 2)	Rapport "Kontroll pensionsregler" följs upp av lokal systemförvaltare/ lokal löneadministratör varje månad och rättas. Om rättning inte sker, kommer eventuellt fel med på nästa rapport. Varningar i körloggen produceras inför den årliga rapporteringen och genomgång görs av pensionsenheten. För 2008 har även en testkörning gjorts inför den årliga körningen. Denna testkörning gicks sedan igenom på månatligt möte där pensionsenheten träffade lokala systemförvaltare. SQL-rapporter produceras några gånger under löpande år och distribueras till lokala systemförvaltare för uppföljning.	Inga iakttagelser

Nr	Kontrollmål/syfte	Befintlig kontroll/rutin	Iakttagelser
B.2	<p>Pensionsenheten bör köra KPA's kontrollprogram innan uppgifterna rapporteras till KPA för att förhindra att alltför många fel inte uppmärksammas förrän vid rapportering till KPA.</p>	<p>Programmet kan inte kontrollera riktigheten i enskilda uppgifter eftersom ingen kontroll sker mot befintliga register hos regionen eller KPA. Programmet visar endast att uppgifterna är formellt riktiga.</p> <p>Regionen har inte haft några större problem med felaktiga formella uppgifter i kontrollprogrammet. Väsentliga fel identifieras först när signallistor körs i senare led. Bedöms inte som en väsentlig kontroll.</p>	Inga iakttagelser
B.3	<p>Kontroller finns inbyggda i KPA's program som genererar signallistor för både kontroll- och felsignaler vid rapportering av uppgifter.</p> <p>Signallistorna är väsentliga att följa upp och korrigera för att säkerställa en fullständig och riktig rapportering av uppgifter till KPA.</p>	<p>Dessa signallistor går igenom av pensionsenheten som kontrollerar om kontrollposterna behöver rättas eller inte och som sedan rättar både kontroll- och felposter via KPA's hemsida.</p> <p>Om en ändring krävs även i lönesystemet så meddelar pensionsenheten respektive lönekontor/lokal systemförvaltare.</p>	Det är inte möjligt att i KPA's system få en överblick över vilka felposter som kvarstår att rätta i samband med rapportering. Se punkt 4.2.
B.4	<p>Åtkomst till att hämta signallistor, göra rättningar etc i KPA's program bör vara begränsad till ett fåtal användare på pensionsenheten</p>	<p>Åtkomsten till KPA's program är begränsat till pensionsenhetens personal. Enbart en anställd har åtkomst att hämta signallistor.</p>	<p>Inga iakttagelser</p> <p>Avseende pensionsenhetens åtkomst till egen personals uppgifter, se punkt 4.1.</p>

Nr	Kontrollmål/syfte	Befintlig kontroll/rutin	Iakttagelser
B.5	<p>Fullständig och riktig rapportering av ändringar efter årlig rapportering görs avseende pensionsgrundande lön och frånvaro i KPA's system</p> <p>Rättningar av den årliga körningen hos KPA kan göras tom 20 maj. Efter detta datum kan rättningar endast göras avseende information som innebär att regionen ska betala högre avgifter, inte lägre.</p>	<p>Rättningar av avgiftsbaserade pensioner innebär att ändring måste göras hos KPA respektive Pensionsvalets AB vilket i sin tur leder till korrigering av premiefakturor till regionen. Rättningar avseende förmånsbestämda pensioner läggs in i KPA.</p> <p>Bekräftelse på gjorda rättningar erhålls från Pensionsvalet AB och stäms av mot rapporterade uppgifter av pensionsenheten.</p>	Inga iakttagelser
B.6	<p>Avstämning görs av rapporterade uppgifter till KPA jämfört med lönesystemet på både total- och underliggande nivå av t ex antal nyanställda, antal pensionsavgångar etc.</p>	<p>Återkoppling från KPA avseende rapporterade uppgifter saknas, liksom även motsvarande rapport ur lönesystemet Heroma vilket medför att en sådan kontroll saknas. Endast rimlighetsbedömningar av KPA's prognoser för pensionsskuld respektive fakturerade uppgifter från Pensionsvalet AB är möjliga att göra mot regionens lönesystem. Se B.7 nedan.</p>	<p>Kontroll avseende rapporterade uppgifter på totalnivå saknas. Se punkt 4.2.</p>
B.7	<p>Kontroll finns att erhållna prognoser avseende pensionsskulden från KPA respektive premiefakturor från Pensionsvalet AB är rimliga med hänsyn taget till totala antalet nyanställda, pensionsavgångar, löneförändringar etc.</p>	<p>Rimlighetsbedömning av pensionsskulden görs delvis genom att se på antalet anställda i KPA's pensionsskultsberäkning mellan prognoskörningarna och jämföra med vad regionen rapporterat in vad gäller antal anställda, avgångar och totalt utbetalda löner.</p>	<p>Inga iakttagelser, se dock B.6 ovan</p>

Nr	Kontrollmål/syfte	Befintlig kontroll/rutin	Iakttagelser
B.8	<p>Volvo IT skapar filer ur lönesystemet Heroma och skickar till pensionsenheten, som sedan skickar den vidare till KPA. Kontroller finns som säkerställer att informationen inte har förändrats vid överföringarna.</p>	<p>Filerna ligger skyddade av KPA's programvara installerad lokalt hos pensionsenheten. Inga användare har åtkomst att ändra i dessa.</p>	<p>Inga iakttagelser</p>
C	<p>Systemförvaltningen</p>		
C.1	<p>Samtliga systemparametrar i Heroma som styr senare beräkning av underlag för pensioner är fullständigt och riktigt registrerade t ex:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Pensionsavtal 2. Pensionsavgifter 3. Lönearter 4. Befattningsklasser (sjuksköterska, läkare etc) 5. Förmånsgrupper (ej pension, timavlönad, etc) 	<p>Även om alla anställda omfattas av samma pensionsavtal (KPA) så kan pensionsregler (och avgifter) variera beroende på avtalsområde. Därför finns övergångsregler för det nya avtalet som gäller from 2006. Huvudregeln sätts dock upp som standard för respektive befattningsklass i Heroma vilket underlättar för löneadministratörer att välja rätt pensionsregel.</p> <p>Underlag för vilket pensionsavtal som ska tillämpas (utifrån vilket fackförbund som arbetstagaren tillhör) utgörs av underlag från avtalstolkare. Kopior av avtalen sparas som underlag på systemförvaltningen.</p> <p>De lönearter som inte längre ska användas markeras som inte valbara i lönesystemet.</p>	<p>Dokumentation av underlag för upplägg av systemparametrar bör formaliseras. Se punkt 4.3</p>

Nr	Kontrollmål/syfte	Befintlig kontroll/rutin	Iakttagelser
C.2	Samtliga systemparametrar i Heroma som styr senare beräkning av underlag för pensioner är godkända före registrering	Avtalstolkare godkänner ändringar av systemparametrar som pensionsavgifter och lönearter. Däremot sker ingen dokumentation av godkännandet.	Dokumentation av godkännande saknas. Se punkt 4.3.
C.3	Åtkomst till att lägga upp styrparametrar i Heroma lönesystem är begränsad till ett fåtal användare	Enbart centrala systemförvaltningsgruppen har åtkomst till styrparametrar i Heroma, begränsningar av åtkomst finns även inom denna grupp.	Inga iakttagelser
C.4	Uppföljning görs av att gjorda ändringar av väsentliga systemparametrar som styr senare beräkning av underlag för pensioner är fullständigt och riktigt registrerade i lönesystemet.	Uppföljning/kontroll av att ändrade uppgifter är korrekta görs vid större ändringar. I samband med den stora förändringen av avtalet 2006 så körde gjorde systemförvaltningen ett utdrag ur tabellerna över pensionsreglerna som sedan stämdes av mot underlag.	Kontroll av större ändringar bör dokumenteras. Se punkt 4.3.
D	Lokala lönekontor		
D.1	Samtliga tidrapporter och stämpelkort attesteras av ansvarig befattningshavare.	Attest av tidrapporter sker elektroniskt i Heroma lönesystem av ansvarig arbetsledare m fl.	Inga iakttagelser

Nr	Kontrollmål/syfte	Befintlig kontroll/rutin	Iakttagelser
D.2	<p>Fullständig och riktig registrering av anställningsuppgifter som påverkar underlag för pensionen, t ex:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. anställning= pensionslönegrundande eller inte 2. ålder (standard: befattningsklass) 3. pensionsgrupp (standard: förmånsgrupp/ befattningsklass) 4. pensionsregel (kategori kopplas till befattningsklass) 	<p>Vid registrering av anställningsuppgifter kommer styrdata för aktuell befattningsklass upp som förslag vilket minskar risken för felaktiga val.</p> <p>Det går dock att avvika från styrdata och då får registrerade uppgifter prioritet över styrdata. Det är ibland aktuellt att avvika från styrdata vad gäller övergångsregler för vissa befattningsklasser.</p> <p>De pensionsregler som gäller för 2008 har distribuerats till lokala lönekontor via den instruktion som pensionsenheten uppdaterar löpande.</p> <p>Vid uppläggning av nyanställd, ska löneassistenter alltid kontrollera att inte personen finns anställd på annan enhet. Lönesystemet känner också av att ett personnr finns i andra enheters databas och varnar.</p>	<p>Viss inneboende risk finns alltid för felaktig tolkning av avtal. Se punkt 4.4.</p>
D.3	<p>Fullständig och riktig registrering av löne- och frånvarouppgifter som påverkar underlag för pensionen</p>	<p>Pensionslönegrundande frånvaro är samma för alla i KPA-KL avtalet. Sjukfrånvaro är pensionslönegrundande oavsett om den betalas ut av regionen eller försäkringskassan. Ovanstående styrs av lönearter angivna i styrdata.</p> <p>Arbetsledare godkänner närvaro och frånvaro, OB, övertid m m för sina underställda i Heroma.</p>	<p>Inga iakttagelser</p>

Nr	Kontrollmål/syfte	Befintlig kontroll/rutin	Iakttagelser
D.4	<p>Fullständig och riktig rapportering av ändringar efter årlig rapportering görs avseende pensionsgrundande lön och frånvaro i lönesystem respektive KPA's system</p>	<p>Det finns en pärm med instruktioner för löneadministratörer att följa avseende lönerutiner, där finns även instruktioner om rättningar.</p> <p>Korrigerig görs i Heroma lönesystem men dessa uppgifter måste även registreras hos KPA av pensionsenhetens personal eftersom den årliga körningen redan gjorts.</p> <p>Rättningar till pensionsenheten meddelas av löneadministratörerna via e-post. Ingen standardmall används för rapportering.</p>	<p>Standardmall för rapportering av ändringar saknas. Se punkt 4.4.</p>
D.5	<p>Rutin/processbeskrivning finns framtagen för lokala löneadministratörer för att säkerställa att rapportering sker på fullständigt, riktigt och gemensamt sätt på alla lönekontor</p>	<p>Centrala systemförvaltningen distribuerar ny löneartsförteckning 2 ggr/år till lokala systemförvaltare för vidare distribution till lönekontoren.</p> <p>Pensionsenheten har också tagit fram en handledning till lönekontoren hur rapportering ska ske i vissa lägen. Denna bygger på de fel som tidigare år har upptäckts i signallistorna från KPA. Denna distribueras på samma sätt som ovan.</p> <p>Utöver ovanstående delas information från KPA ut av pensionsenheten till lokala systemförvaltare för vidare befordran till lokal löneadministratör när behov uppstår löpande under året.</p>	<p>Inga iakttagelser, se dock punkt 4.4 avseende fortsatt stöd från pensionsenheten.</p>